

A Fővárosi Ítéltábla a Pörzse Ügyvédi Iroda, dr. Pörzse Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek, a fellebbezési eljárásban dr. Csuka György ügyvéd által képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. január 17. napján meghozott 23.P.24.879/2008/36.számú ítélete ellen a felperes részéről 37. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és a nem vagyoni kártérítést 4.000.000 (négymillió) forintra és kamataira, az elsőfokú perköltség összegét 303.970 (háromszázháromezer-kilencszázhetven) forintra, az alperes által térítendő kereseti illeték összegét 239.900 (kettőszázharminckilencezer-kilencszáz) forintra felemeli, a felperes által térítendő kereseti illeték összegét 154.600 (százötvennégyezer-hatszáz) forintra leszállítja.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 15.000 (tizenötezer) forint + ÁFA mértékű másodfokú részperköltséget, továbbá térítsen meg az államnak felhívásra 207.900 (kettőszázhetezer-kilencszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket, míg az alperes 120.000 (százhuszezer) forint fellebbezési eljárási illeték megtérítésére köteles az állam részére.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a 2005. május 21. napján elszenvedett közlekedési balesetéből eredő vagyoni és nem vagyoni kárai megfizetésére kérte kötelezni az alperest gépjármű kötelező felelősségbiztosítás alapján. Az alperes térítési

kötelezettségét nem vitatta, a nem vagyoni kárigényt további 1.500.000 forint és kamatai erejéig elismerte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását indítványozta.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 2.500.000 forint tőkét és ennek 2005. május 21. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatát és 113.470 forint perköltséget. Kötelezte az alperest 50.460 forint, míg a felperest 82.330 forint megfizetésére a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala javára, míg a le nem rótt kereseti illetékből az alperest 149.900 forint, a felperest 244.600 forint megfizetésére kötelezte az állam javára. Rendelkezett az ítélet részbeni előzetes végrehajthatóságáról. Mindezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélet indokolása értelmében a felperes a 2005. május 21. napján elszenvedett idegenhibás közlekedési balesetéből eredő kárai megtérítésére a 190/2004.(VI.8.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés alapján az alperes köteles. A jövedelempótló járadék igényre a Ptk. 356. § (1) bekezdését alkalmazta és megállapította az orvosszakértői vélemény alapján, hogy a felperes a balesetben 20% munkaképesség csökkenést szenvedett és az alperes nem vitatta, miszerint a felperes jövedelme a balesetet követően csökkent. Az orvosszakértői véleményt elfogadva az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperesnél hátrányos, maradandó testi következmények nem jelentkeztek a balesetből kifolyólag, a baleset miatt kialakult maradandó fogyatékosága enyhe szellemi hanyatlásban, elbizonytalanodott emlékezetben nyilvánul meg, mely nem akadályozta a baleset előtti tevékenység, a pizzafutári munkakör 8 órában történő ellátásának. Utalt arra, hogy a felperes okirattal nem igazolta munkaviszonya megszűnésének tényleges okát, és az orvosszakértői véleménnyel szembeni ténymegállapításra a felperes előadása és a tanúvallomás nem volt alkalmas, figyelemmel arra, hogy a munkavégzési nehézségek egyszerű eszközökkel és módon kiküszöbölhetők lettek volna. Ezért annak megállapítása mellett, hogy a baleset előtti keresetet nem éri el a 8 órás munkavégzéssel elérhető kereset, arra a megállapításra jutott, hogy a felperes megakadályozhatta volna a munkaviszonya megszűnését. A jövedelem kiesésre alapozott járadékkövetelést a Ptk. 356. § (1) bekezdés tényállás elemeinek mindegyikének igazolása hiányában megalapozatlannak tartotta. Az erőmegfeszítési járadék tekintetében rögzítette, hogy az orvosszakértői vélemény értelmében a felperes 20% többleterő megfeszítés segítségével képes a baleset előttivel egyező munkakör ellátására. Kiemelte, hogy a rendkívüli erőmegfeszítés nem önálló járadék, a Ptk. 356. § (1) és (3) bekezdése együttesen értékelendő és miután a felperes a Ptk. 356. § (1) bekezdés tényállási elemeit nem igazolta, így a felperes rendkívüli munkateljesítménye nem bírt jelentőséggel. A nem vagyoni kár körében az orvosszakértői vélemény alapján kiemelte, hogy a felperes a baleset miatt organikus pszichoszindromában szenved, ami enyhe szellemi hanyatlásban, elbizonytalanodott emlékezetben nyilvánul meg, amely a 20% munkaképesség-csökkenést és a 20% erőmegfeszítést eredményezi. Mindezeket értékelve az alperes 500.000 forint teljesítésének elszámolásával további 2.500.000 forint és késedelmei kamatai megfizetésére kötelezte az alperest A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdés szerint határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatását, keresetének teljesítését kérte azzal, hogy a járadékigényt elutasító ítéleti rendelkezés helybenhagyása esetén is a nem vagyoni kárösszeg 6.000.000 forintra és kamataira kerüljön felemelésre. Álláspontja szerint teljes körűen bizonyította, hogy a balesetet követő jövedelme a balesetben elszenvedett hátrányok miatt nem éri el a balesetet megelőző jövedelmét, a 4 órás munkavégzés szükségessége a baleset következtében merült fel. A tanúvallomásra is utalva hangsúlyozta, hogy a felperes munkavégzési alkalmasságának megítélése nem lehet kizárólag orvosszakértői kompetencia.. Megítélése szerint a felperes a baleset miatti 4 órás foglalkoztatással összefüggésben szenvedett el keresetcsökkenést és ebben a körben értékelni kell a Ptk. 356. § (3) bekezdése alapján a felperes rendkívüli munkateljesítményét is. A nem vagyoni kártérítés mértéke körében rámutatott arra, hogy a szellemi teljesítőképeség, az elme épsége a személyiség legbelső és az emberi mivoltot meghatározó értéke. Kifejtette, hogy a felperes személyes előadása és a tanúk vallomása alapján a felperesnél az agybántalom és a szellemi hanyatlás következtében fennálló 20% mértékű munkaképesség-csökkenés rendkívüli módon elnehezíti az életét, szociális, társadalmi helyzetét. A várható élettartamra is tekintettel az elsőfokú bíróság által megítélt kártérítést méltánytalanul alacsony összegűnek tartotta különös tekintettel arra, hogy a munkavégzésben megjelenő erőmegfeszítés tényét is a nem vagyoni kártérítés összegében értékelte a bíróság.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta, annak megalapozottsága folytán. Megítélése szerint kamatokkal együtt az alperes fizetési kötelezettsége megfelelően egyenlíti ki a felperes által elszenvedett hátrányokat.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást. Helytállóan hívta fel az alkalmazandó jogszabályokat, a Ptk. 356. § (1) és (3) bekezdés megfelelő alkalmazásával jutott arra a következtetésre, hogy a rendkívüli erő kifejtés nem szolgáltat okot önálló járadékra és az orvosszakértői által megállapított többtelepítő megfeszítése mellett sem állapítható meg a felperesnél a jövedelempótló járadék törvényi feltételének fennállása. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság e körben az alábbiakra mutat rá: A rendelkezésre álló adatok szerint a felperes a balesetet követően ugyanannál a munkáltatónál, ugyanabban a munkakörben dolgozott, mint a balesetet megelőzően, majd a munkaviszonya közös megegyezéssel megszűnt. Ebből következően egyéb peradat hiányában az nem bizonyított, hogy a munkaviszonya megszüntetésének oka a balesete, illetve a baleseti maradványállapotából adódó munkavégzési képesség csökkenés, a munkaköre ellátásának akadályozottsága volt. Az a tény, hogy a felperes ezt követően is a korábbi munkakörének megfelelő munkát végzett, pizzafutár volt, azt támasztja alá, hogy e tevékenység ellátására képes volt a balesetet követően is. A rendelkezésre

álló bizonyítékok alapján tényként az állapítható meg, hogy a felperes a saját elhatározásából végzett csak napi 4 órában munkát. Az orvosszakértői vélemény alapján a felperes baleseti fizikai és pszichés maradványállapota nem zárja ki a 8 órás munkavégzést pizzafutári munkakörben. A tanúvallomások ezen orvosszakértői megállapítás megdöntésére nem voltak alkalmasak. Mindezek alapján nem bizonyított, hogy a felperes a baleseti maradványállapotából adódóan nem tudja, illetve csak napi négy órában tudja ellátni a balesetet megelőző és jelenleg is ellátott pizzafutári munkáját. Az orvosszakértői vélemény alapján a felperes baleseti munkaképesség csökkenésének mértéke 20%, amelyből adódóan a felperes a megmaradt munkaerejének a hasznosítására köteles. Mindezekre tekintettel kétséget kizáró módon nem bizonyította a felperes, hogy a baleset utáni jövedelme neki fel nem róható okból nem éri el a baleset előtti keresetét.

Az nem volt vitatott, hogy a nem vagyoni kártérítés jogalapja fennállt. Az összecszerűség körében mérlegelendők mindazok a lelki, pszichés, mentális hátrányok, amelyek a felperest a balesettel okozati összefüggésben érték és amelyeket az elsőfokú bíróság helytállóan feltárt. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy a felperes munkájának ellátásában kifejtett erőmegfeszítés ugyancsak figyelembe veendő. A balesetből eredően a felperes agyi tevékenységét érintő változások a tanúvallomások alapján is a külső szemlélő számára jelentősebb változást eredményeztek a felperes életvitelében, mint amely az orvosszakértői vélemény megállapításaiból következik. Adott sérülést, annak következményeit egyediesítve a felperes esetében megállapíthatóan a felperes súlyosabban éli meg, ezért a pszichés sérülése, hátránya jobban kihat a mindennapi életvitelére. A felperes a balesetkor 35 éves volt, így életkorára is tekintettel a pszichés sérülései és annak a mindennapi életvitelére való kihatása súlyozottabban értékelendők. Mindezek értékelésével a másodfokú bíróság megítélése szerint a balesetkori ár- és értékviszonyokra is tekintettel a felperes nem vagyoni hátrányait 4.500.000 forint ellentételezi, amelyből levonásba helyezve az alperes 500.000 forint teljesítését 4.000.000 forint megfizetésére köteles az alperes.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében részben megváltoztatta, a nem vagyoni kártérítést 4.000.000 forint és késedelmi kaksatára felemelte, melyhez képest módosult pernyertesség pervesztesség arányára tekintettel változtatta meg az első fokú perköltség összegét és a térítendő kereseti illetek összegét. A perköltség viselésére vonatkozó első fokú ítéleti rendelkezés tekintetében rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdését helytállóan alkalmazta. A felperes a jövedelemveszteség és az erőmegfeszítés járadékigény esetében teljes egészében pervesztes lett, emiatt a Pp. 81. § (2) bekezdés alkalmazásának törvényi feltétele nem állhatott fenn. Ezért egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta a másodfokú bíróság.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes részben eredményes fellebbezése folytán a másodfokú perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdés szerint határozott a Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontjára is figyelemmel számított fellebbezési pertárgy

értékhez képest megállapítható pernyertesség pervesztesség aránya alapján. Az alperest képviselő ügyvéd díját a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2)(5)(6) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján számította.

A költségfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 3. § (1) bekezdés h) pontja, 13. § (2) bekezdése, a Pp. 86. § (2)-(4) bekezdés alapján határozott.

Budapest, 2012. november 13.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.. Magosi Szilvia sk.

előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné
bírószági ügyintéző